

Izglītības un zinātnes
ministrija

Sporta politikas pamatnostādņu 2021.–2027. gadam projekts

2021. gada 15. jūnijā

Latvijas sporta nozare skaitļos

Atzītas sporta federācijas

95

Vairāk kā **2165** juridiskajiem biedriem un **143 573** nodarbojošos (t.sk. **83 771** jaunieši)

Sporta bāzes

1232

3197 sporta objekti. **36** nacionālās sporta bāzes

Sporta speciālisti

4624

3516 treneri, **1020** sporta studiju absolventi un **88** studenti

Profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādes

88

1672 treneru vadībā regulāri trenējas **42 262** bērni un jaunieši **38** sporta veidos

Latvijas Olimpiskās vienības sportisti

169

68 sportisti ziemas sporta veidos un **101** sportists vasaras sporta veidos (t.sk. 12 vietas neolimpiskajos veidos)

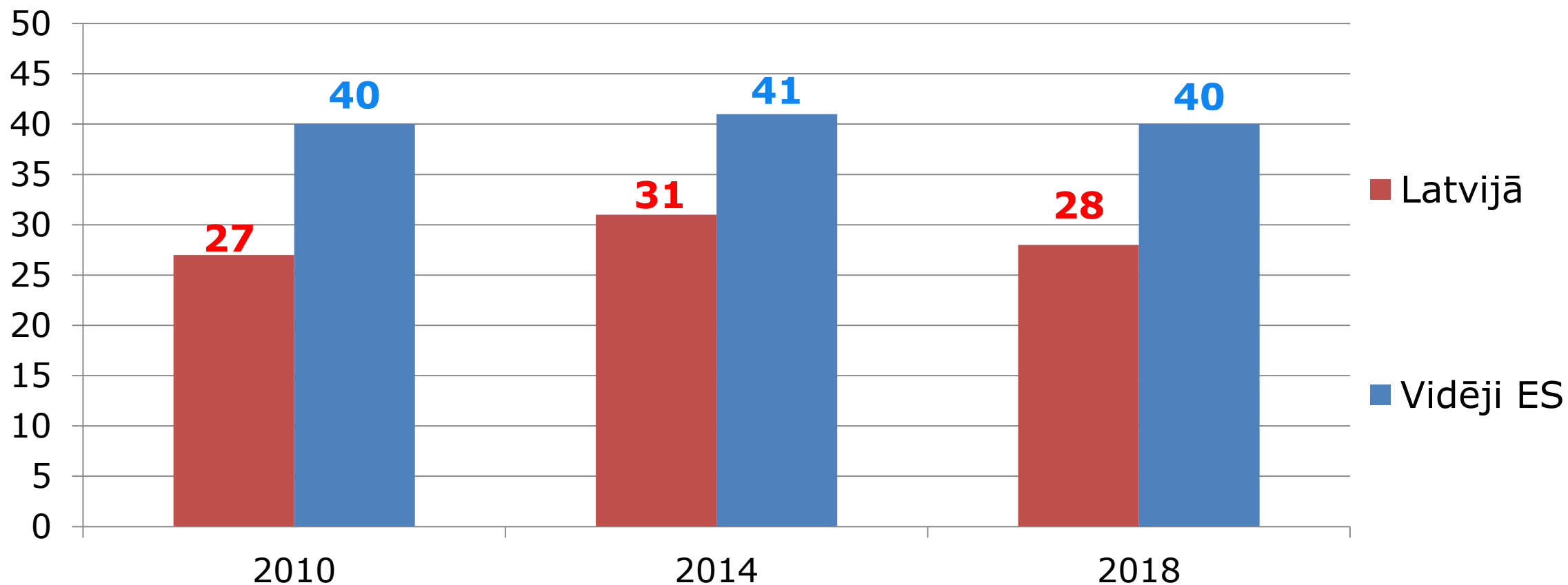
Latvijas sportisti Olimpiskajās spēlēs 2008. – 2018. gadā

Rādītājs	2008 Pekina	2010 Vankūvera	2012 Londona	2014 Soči*	2016 Riodežaneiro	2018 Phjončhana
Latvijas sportistu skaits / sporta veidu skaits	50 sportisti / 11 sporta veidi	58 sportisti / 9 sporta veidi	46 sportisti / 12 sporta veidi	58 sportisti / 9 sporta veidi	33 sportisti / 13 sporta veidi	35 sportisti / 9 sporta veidi
Medaļu skaits / Vieta valstu kopvērtējumā	3 medaļas / 55.vieta	2 medaļas / 23.vieta	2 medaļas / 56.vieta	4 medaļas / 20.vieta	–	1 medaļa / 24.vieta
Medaļu skaits pret iedzīvotāju skaitu	16.vieta	7.vieta	24.vieta	4.vieta	–	12.vieta
Medaļu vērtīgums pret iedzīvotāju skaitu	13.vieta	7.vieta	19.vieta	7.vieta	–	16.vieta
Medaļu vērtīgums pret IKP	19.vieta	1.vieta	25.vieta	3.vieta	–	14.vieta
Valstu skaits, kas ieguva medaļas	88.	26.	85.	26.	87.	29.
Valstu skaits, kas piedalījās	204.	82.	204.	88.	207.	92.

Piezīme: 2014.gada Soču rezultāti **pirms** IBSF lēmuma par izmaiņām vietu sadalījumā

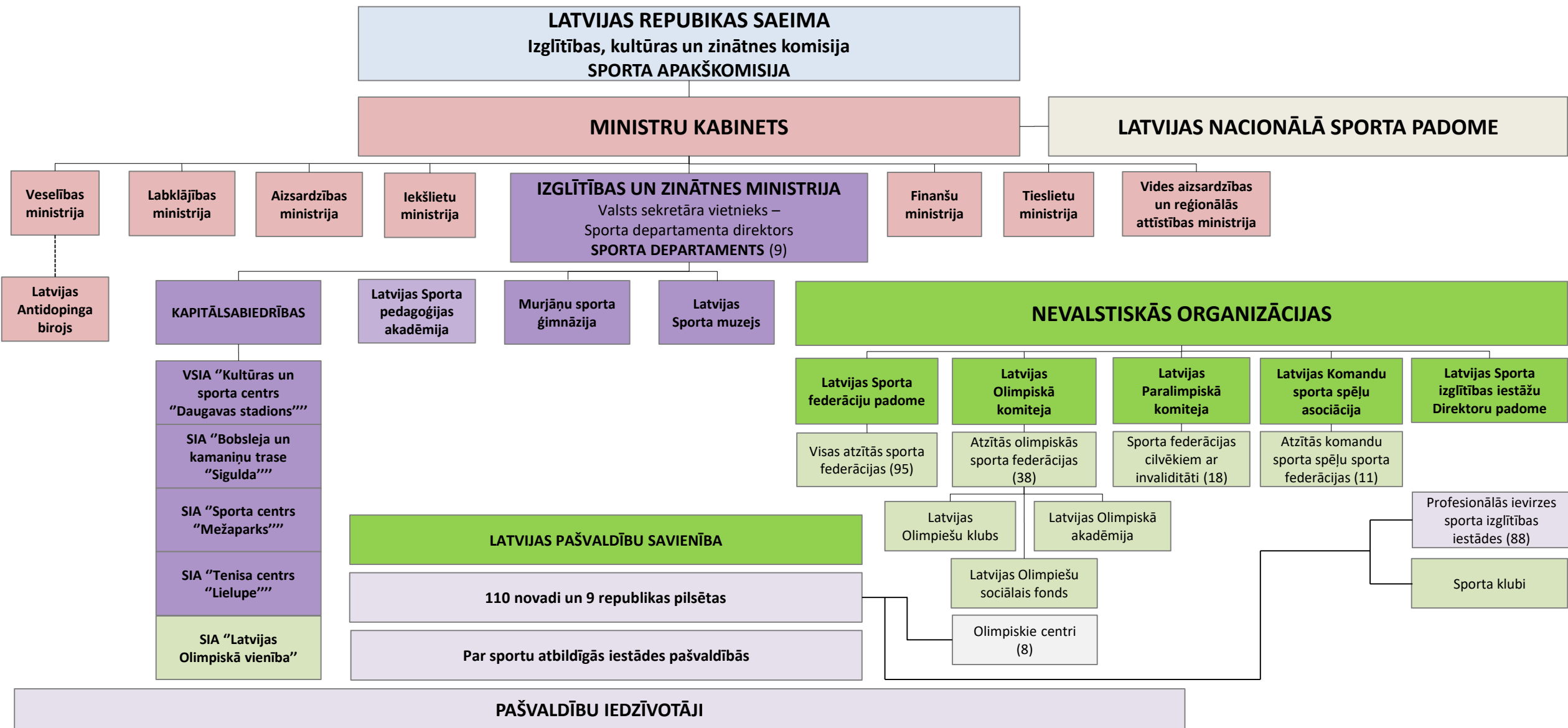
Avots: <http://www.medalspercapita.com>

Iedzīvotāju īpatsvars (%), kas vismaz 1-2 reizes nedēļā nodarbojas ar fiziskām aktivitātēm

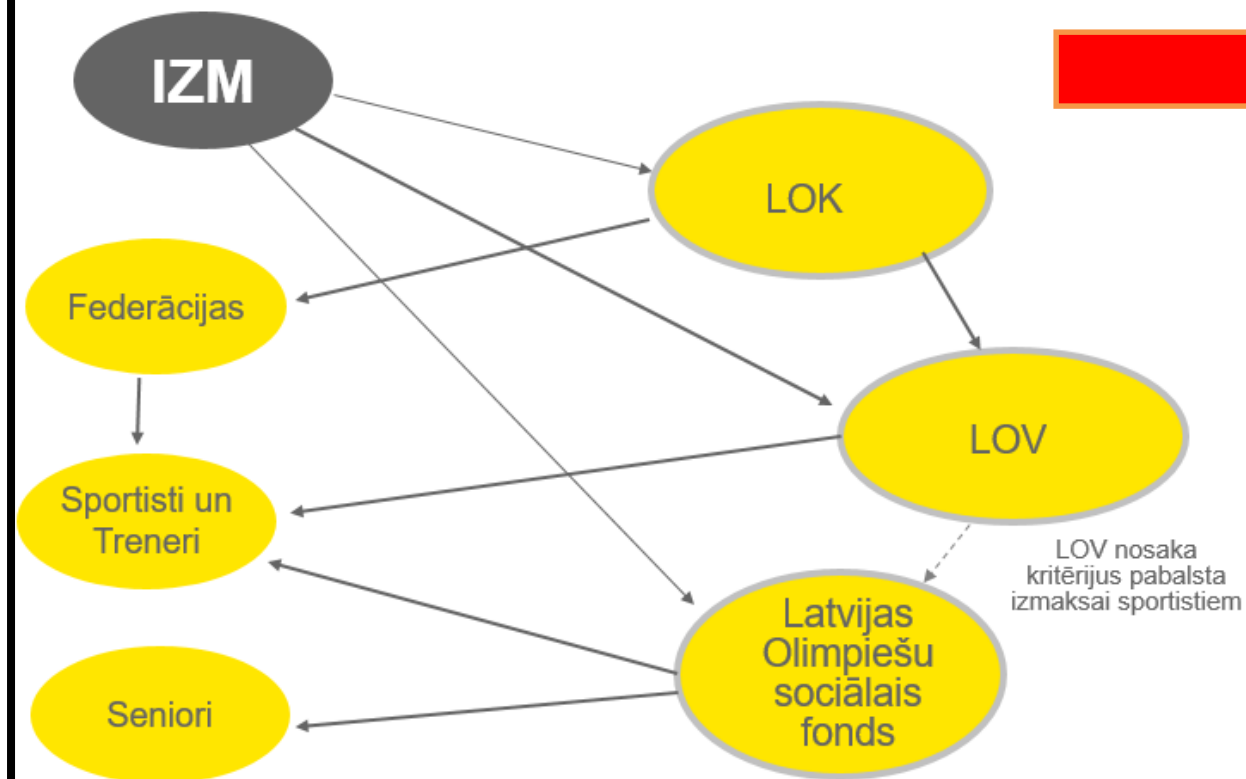
Survey on Sport and Physical Activity, Special Eurobarometer (2010; 2014; 2018):
2010: <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/ResultDoc/download/DocumentKy/55466>
2014: <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/ResultDoc/download/DocumentKy/57767>
2018: <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/ResultDoc/download/DocumentKy/82452>

Latvijas sporta organizatoriskā pārvaldības struktūra

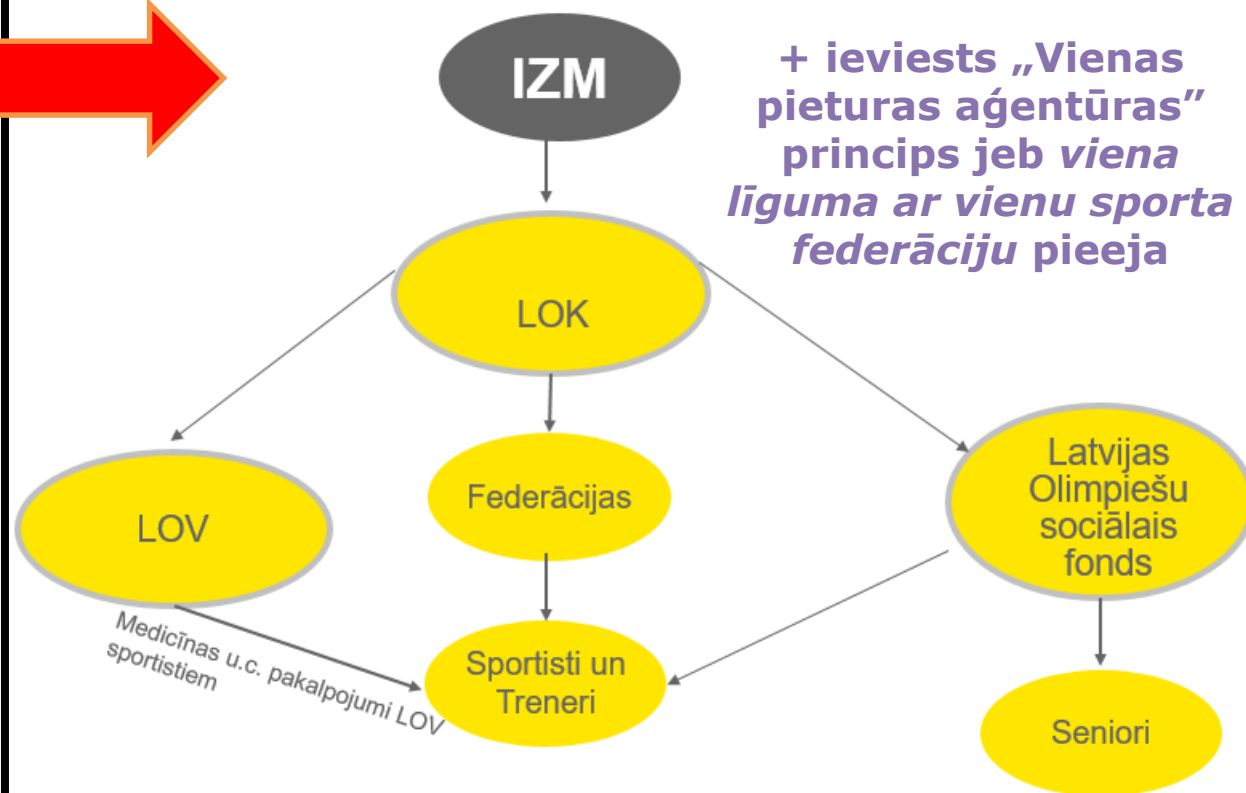

Jau paveiktais sporta pārvaldības sistēmas pilnveidē

Augstas klases sasniegumu sporta finansējums 2020

Augstas klases sasniegumu sporta finansējums 2021

Izglītības un zinātnes
ministrija

INTEREŠU IZGLĪTĪBA =
aktivitāšu dažādība;
līdzdalībai nevis rezultātam

45 958 audzēkņi sportā

SPORTS SKOLĀ = 3 sporta stundas
215 973 audzēkņi

SPORTA SKOLA / KLUBS =
virzība uz rezultātu; regularitāte un specializācija
42 262 audzēkņi

AUGSTU SASNIEGUMU SPORTS =
cīņa par uzvaru
starptautiskā līmenī

Sporta izglītības sistēma Latvijā

Izglītības un zinātnes
ministrīja

Profesionālās
ievirzes sporta
izglītības valsts
finansējums
(09.19.00.)
**17 452 124
EUR**

Valsts
mērķdotācija
(atbilstoši
izglītojamo
skaitam
1.-12. klasē)

Interesešu izglītība –
215 987 izglītojamie,
sporta interesešu –
45 958 izglītojamie

Akreditētas sporta skolas
un sporta klubi
(6-25 gadi).
88 skolas, **38** sporta veidi,
36 645 (42 262) audzēkņi

Valsts
mērķdotācija

Vispārējā izglītība
(**215 973** audzēkņi)
no 1. līdz 12.klasei

Augstas klases sportistu
sagatavošanas centri
(14-25 gadi).
35 sportisti,
7 sporta veidi

Valsts dotācija
Augstas klases
sasniegumu
sportam
(09.21.00.)
210 000 EUR

Murjāņu sporta ģimnāzija
(14-19 gadi).
7 sporta veidi
378 izglītojamais

Valsts dotācija
Murjāņu sporta
ģimnāzijai
(09.10.00.)
2 265 306 EUR

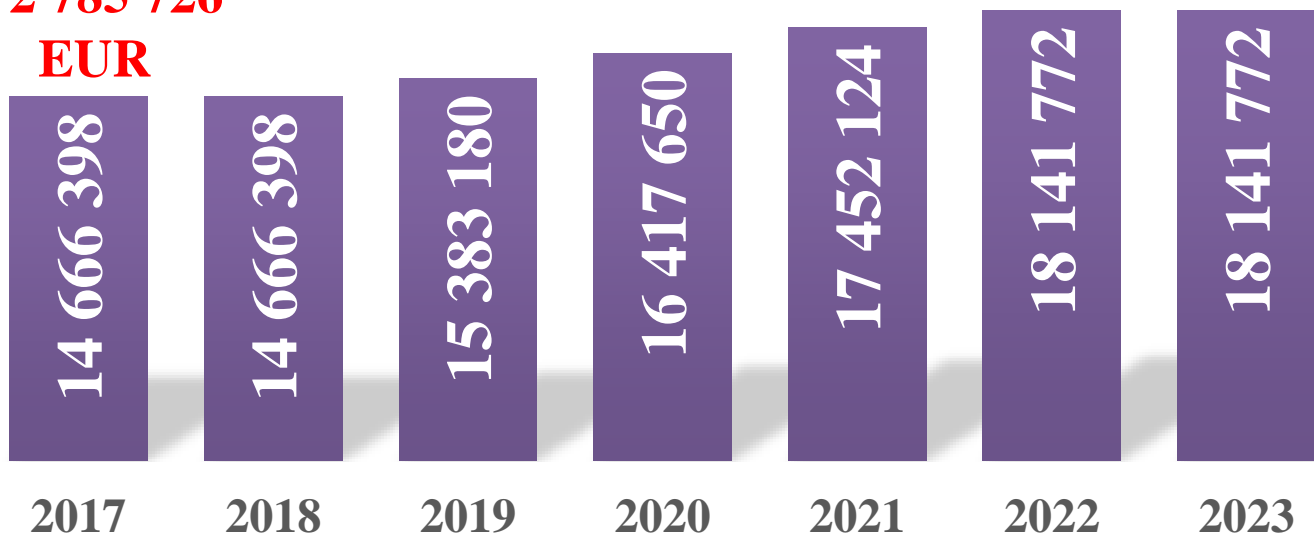

Izglītības un zinātnes
ministrija

Profesionālās ievirzes sporta izglītības programmas – dinamika 2017 un 2021

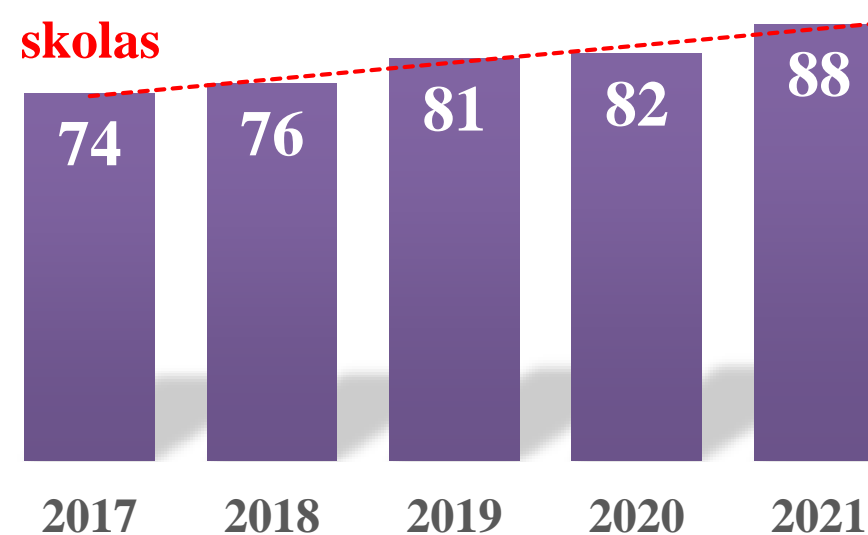
Valsts finansējums sporta skolām (EUR)

+ 2 785 726
EUR

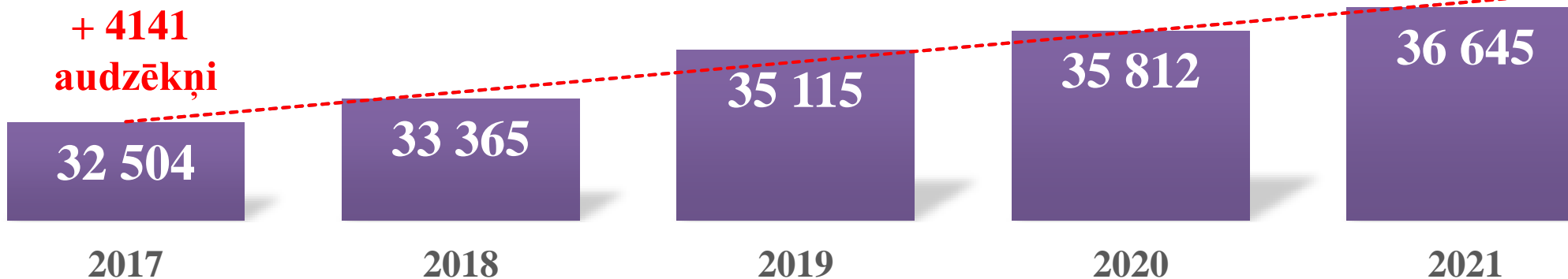
+ 14
skolas

Valsts finansēto sporta skolu skaits

Valsts finansēto audzēkņu skaita dinamika

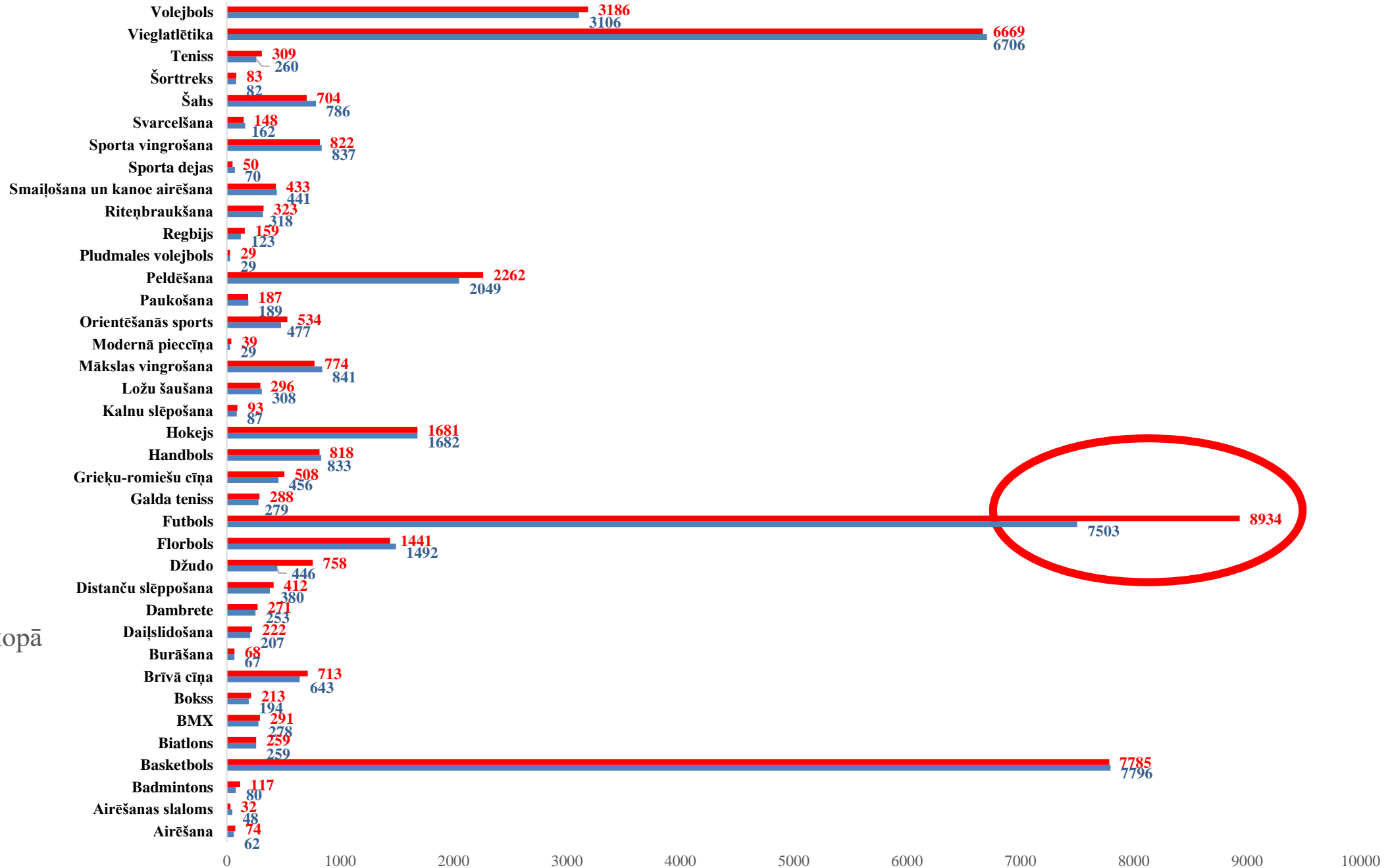
+ 4141
audzēkņi

Audzēkņu skaita dinamika 2019/2020 un 2020/2021

Izglītības un zinātnes
ministrīja

■ Audzēkņu skaits kopā
2020/2021

■ Audzēkņu skaits
kopā 2019/2020

Izglītības un zinātnes
ministrija

Aktuālie jautājumi bērnu un jauniešu sporta aktivitāšu nodrošināšanā sporta izglītības sistēmā

- Valsts nodrošina:
 - Mērķdotāciju sporta nodarbībām (stundām) skolā;
 - Mērķdotāciju sporta interešu izglītības programmu īstenošanai pašvaldībās;
 - Dotāciju profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu īstenošanai (šobrīd faktiski tikai pie nemainīga audzēkņu skaita).
- Sporta izglītības sistēmas **izaicinājumi** bērnu un jauniešu sporta aktivitāšu nodrošināšanā:
 - vienmērīgs sadalījums starp sporta interešu un profesionālās ievirzes sporta programmām vienas pašvaldības teritorijā, ņemot vērā arī pašvaldības sporta attīstības stratēģiju;
 - sporta interešu izglītības (pulciņi) nodalīšana no profesionālās ievirzes sporta izglītības (sporta skolas/klubi);
 - mācību/nodarbību procesa norises uzraudzība – efektīva piešķirtā finansējuma izlietojums atbilstoši izglītības veida mērķim (tai skaitā pašvaldības loma attiecībā uz viena audzēkņa līdzdalību vairākos interešu pulciņos vienlaicīgi).
- Diskusija par turpmāko valsts un pašvaldību lomu sadalījumu, ņemot vērā faktisko audzēkņu skaita pieaugumu tieši profesionālās ievirzes sporta izglītības programmās.
- Diskusijas turpinājums ar sporta federācijām par kvalitatīvo (noteikto rezultātīvo rādītāju) un kvantitatīvo (noteikto prasību attiecībā uz audzēkņu skaitu un vecumu) kritēriju pārskatīšanu (paaugstināšanu).

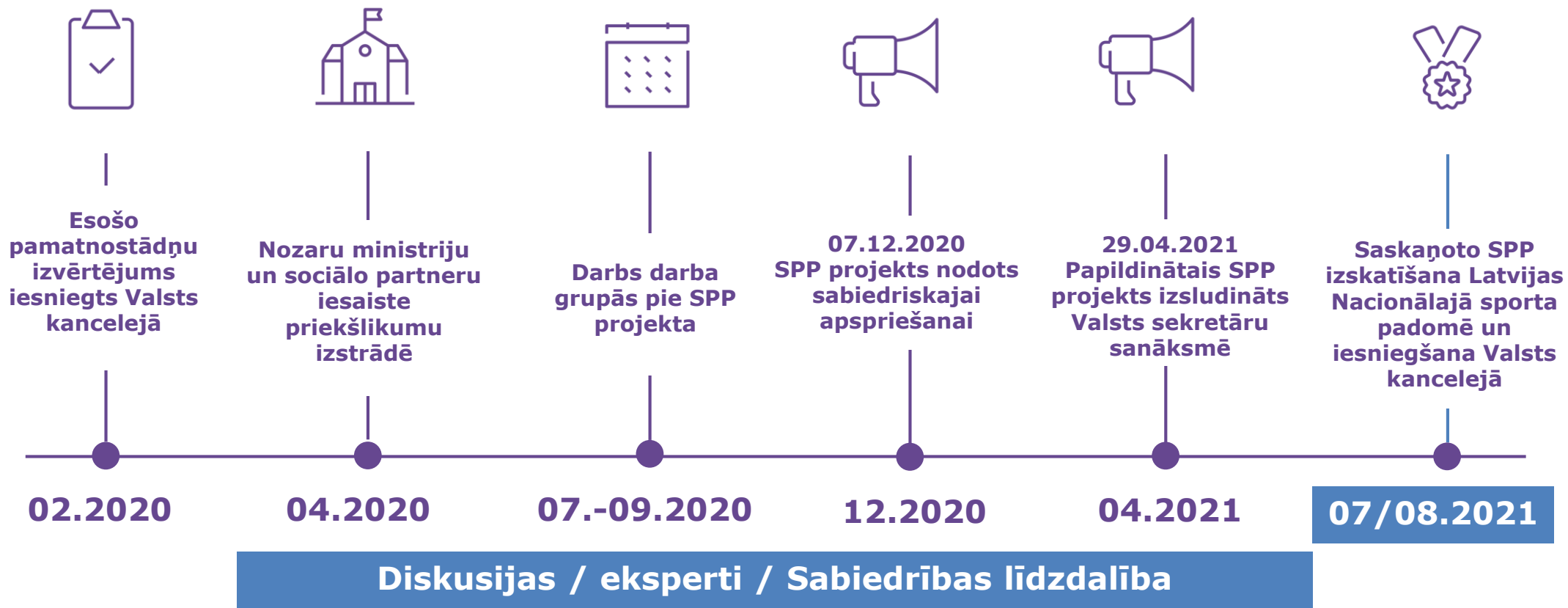
2020.-2024.gada valsts sporta budžets

Kods	Programmas, apakšprogrammas nosaukums	2020.gads [plāns gada beigās]	2021.gada budžets	2022.gada budžeta ietvars	2023.gada budžeta ietvars	2024.gada budžeta bāzes izdevumi
09 00 00	SPORTS	38 641 730	33 827 923	33 441 487	33 301 962	32 243 666
09 04 00	Sporta būves	5 912 651	1 584 015	627 957	627 957	627 957
09 08 00	Balvas par izciliem sasniegumiem sportā	42 686	42 686	42 686	42 686	42 686
09 09 00	Sporta federācijas un sporta pasākumi	2 775 447	2 618 649	2 718 649* [2 343 649]	2 718 649* [2 343 649]	2 343 649
09 10 00	Murjāņu sporta ģimnāzija	2 161 094	2 265 306	2 305 656*	2 305 656*	2 305 656*
09 12 00	Latvijas Sporta muzejs	90 231	86 801	86 801	86 801	86 801
09 16 00	Dotācija nacionālas nozīmes starptautisku sporta pasākumu organizēšanai Latvijā	614 500	242 415	242 415	242 415	242 415
09 17 00	Dotācija komandu sporta spēļu izlašu nodrošināšanai	1 730 145	1 500 000	1 360 811	1 360 811	1 360 811
09 19 00	Finansējums profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām	16 072 828	17 452 124	18 141 772*	18 141 772*	18 141 772*
09 21 00	Augstas klases sasniegumu sports	7 206 505	6 654 610	5 774 053	5 774 053	5 774 053
09 23 00	Valsts ilgtermiņa saistības sportā – Dotācija Latvijas Olimpiskajai komitejai (LOK) – valsts galvoto izdevumu atmaksai	1 615 688	1 016 317	1 865 732	1 726 207	1 042 911
09 25 00	Dotācija biedrībai "Latvijas Paralimpiskā komiteja" pielāgotā sporta attīstībai	419 955	365 000	274 955	274 955	274 955

- ✓ Valsts pamatfunkciju izpildei nemainīgā līmenī (salīdzinot ar 2020. gada sākotnējo plānu) **2022. un turpmākajos gados papildus nepieciešami 2 894 586 EUR**. Papildus jautājums par AS "Latvijas valsts meži" ziedojumu sporta nozares attīstības veicināšanai (2 200 000 EUR).
- ✓ 2020. gadā papildus tika piešķirti 5 000 000 EUR, lai mazinātu Covid-19 krīzes radīto negatīvo seku ietekmi uz sporta nozari. Daļa no minētā finansējuma sporta organizācijām pieejama arī 2021. gada, bet ne 2022. gadā un turpmākajos gados.
- ✓ Apakšprogrammā 09.09.00 "Sporta federācijas un sporta pasākumi" 2022. un 2023. gadā 375 000 EUR paredzēti projektu "Sporto visa klase" un "Personības akadēmija" īstenošanai [no VAS "Latvijas Loto" dividendēm], kas gan nemazina deficītu (nav pamatfunkcijām).
- ✓ 09.10. un 09.19. apakšprogrammās prognozējams papildus finansējums pedagogu darba samaksas palielinājumam.

Sporta politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam

Izstrādes laika grafiks

Sporta politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam (2)

Izaicinājumi sporta nozarē

- Bērnu un pieaugušo mazkustīgs dzīvesveids un nepietiekama iedzīvotāju fiziskā aktivitāte kopumā
- Reģionāli nevienlīdzīgs sporta piedāvājums un Vienotas sporta infrastruktūras attīstības stratēģijas neesamība
- Cilvēkresursu atjaunotne sportā
- Talanti – to meklēšana, attīstīšana un noturēšana
- Fragmentācija sporta nozares attīstības plānošanā un prioritāšu noteikšana
- Sazarota sporta pārvaldības un budžeta administrēšanas sistēma nevalstisko sporta organizāciju līmenī
- Profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu finansēšanas modeļa pilnveidošana un programmu īstenošanas kvalitātes un efektivitātes jautājums
- Sportistu sagatavošanas sistēmas nepilnības pēc profesionālās ievirzes sporta izglītības ieguves
- Nepietiekama cilvēku ar invaliditāti iesaiste pielāgotās fiziskās aktivitātēs
- Sporta nozares finansējums turpmākajos gados
- Aizsargāt godprātīgumu un vērtības sportā
- Stiprināt sporta nozares atveseļošanu un noturību pret krīzēm Covid-19 pandēmijas laikā un pēc tās

Sporta politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam (3)

Misija: Vairāk sportiski aktīvu cilvēku sportiskākai Latvijai

Vīzija: Godīga uz sporta nozares attīstību vērsta sporta sistēmas attīstība kā pamats sporta politikas īstenošanai

Vadmotīvs: SPORTS – DZĪVES KVALITĀTEI!

Virzieni:

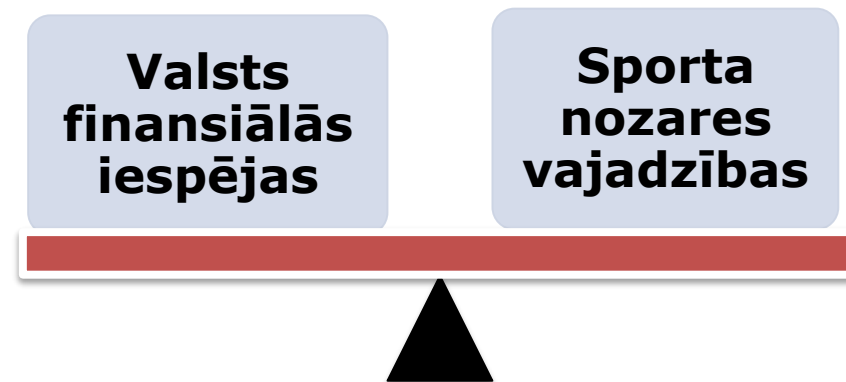
- Bērnu un jauniešu sports
- Tautas sports
- Augstu sasniegumu sports
- + Pielāgotais sports (kā caurviju virziens)

Par **prioritāru** atzīstama Bērnu un jauniešu sporta attīstība

Mērķis: veicināt iedzīvotāju regulāru iesaisti sporta aktivitātēs, attīstīt talantus un radīt priekšnoteikumus izcilu rezultātu sasniegšanai sportā

Apakšmērķi:

- izveidot uz sistēmisku attīstību vērstu sporta nozares finansēšanas pārvaldības un administratīvās pārvaldības modeli
- sekmēt sporta infrastruktūras pieejamību un attīstību
- veicināt visu iedzīvotāju fizisko aktivitāti
- radīt konkurētspējīgu vidi augstu sasniegumu sporta attīstībai

1. Rīcības virziens:

Sporta nozares finansēšanas pārvaldības un administratīvās pārvaldības modeļa pilnveide

- Jauns Sporta likums
- Sporta nozares finansēšanas pārvaldības un administratīvās pārvaldības modeļa reforma, būtiski samazinot sporta nozarei paredzēto valsts budžeta līdzekļu administrēšanā iesaistīto organizāciju skaitu, kā arī stiprinot atzītās sporta federācijas lomu sporta veidam paredzēto valsts budžeta līdzekļu pārvaldībā
- Pilnveidota kritēriju sistēma valsts sporta budžeta līdzekļu sadalei (tai skaitā sasaiste ar sporta federācijām izvirzīto pienākumu izpildi, kā arī labas pārvaldības principa un sociālās atbildības ievērošanu)
- Prioritāro sporta veidu pieejas ietveršana sporta finansēšanas modelī, izveidojot to atbalstīšanas mehānismu
- Papildus finansēšanas avoti sportam, kā arī nodokļu politikas instrumenti
- Valsts mēroga sporta loterija
- Vienots Valsts sporta reģistrs (sporta datu digitalizācija)

2. Rīcības virziens: *Sporta infrastruktūras attīstība*

- Sporta infrastruktūras attīstības stratēģijas (par atbalstu būvniecībai un uzturēšanai) izstrāde saskaņā ar datu analīzi un pieejamajiem finanšu resursiem (pirms tam veicot sporta bāzu kartējumu), veicinot sporta infrastruktūras ilgtspēju un ekonomiski pamatotu darbību
- Esošo sporta infrastruktūras objektu nozīmīguma un ietekmes novērtējums, definējot prioritāri atbalstāmo sporta infrastruktūras objektu finansiālā atbalsta mehānismu
- Valsts (IZM) pārvaldībā esošo nacionālo sporta bāzu centralizēta pārvaldības modeļa ieviešana, vienlaikus izveidojot Konsultatīvo padomi ar sporta organizāciju līdzdalību
- Atbalsts valsts nozīmes sporta bāzu, tai skaitā pakāpeniski arī reģionālo olimpisko centru, uzturēšanai (piešķirot dotācijas no valsts budžeta)
- Publiskās un privātās partnerības veicināšana
- Pasākumi sporta infrastruktūras pieejamības veicināšanai
- Velosatiksmes attīstība un brīvpieejas skriešanas celiņu infrastruktūras izbūve pašvaldībās

3. Rīcības virziens:

Sports aktīvai un veselai sabiedrībai

(Sasaiste ar Sabiedrības veselības pamatnostādņēm 2021–2027)

- Papildus ārpusstundu sporta nodarbības 1.-12.klašu audzēkņiem sporta interešu izglītības ietvaros
- Sporta nodarbības augstskolu dienas nodaļu 1. un 2.kursa studentiem ar vai bez kredītpunktu piešķiršanas, vai ar novērtējumu (ieskaitīts/neieskaitīts)
- Programma Latvijas iedzīvotāju noslīkšanas novēršanai "Drošība uz ūdens"
- Darba devēju motivēšana atbalstīt darbinieku fizisko aktivitāti
- Pasākumi iedzīvotāju iesaistei brīvprātīgā darbā sportā
- Sporta integritāte un godīgums sportā
- Nacionālas nozīmes tautas sporta pasākumu atbalsts (tai skaitā sasaistot ar dalībnieku skaitu)
- Metodiskais atbalsts sporta izglītībā, kā arī pedagogu profesionālā pilnveide
- Atbalsts inovatīvu tehnoloģiju un risinājumu izstrādei dažādu mērķauditoriju iesaistei sporta aktivitātēs

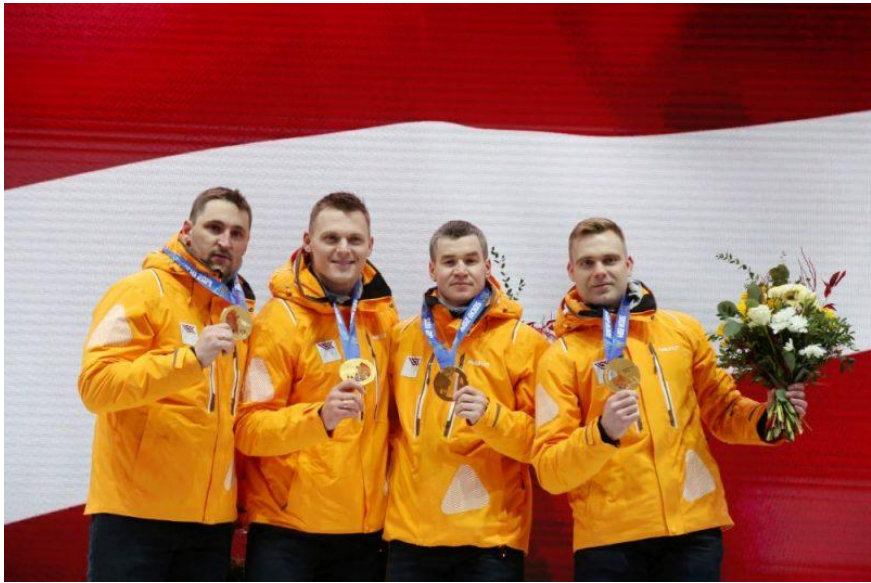
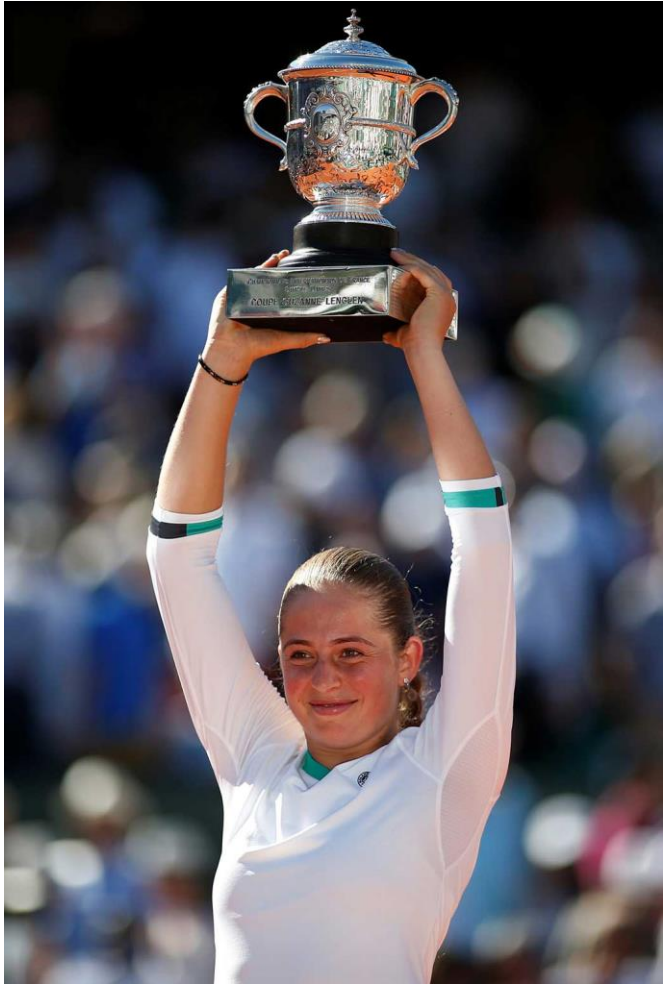
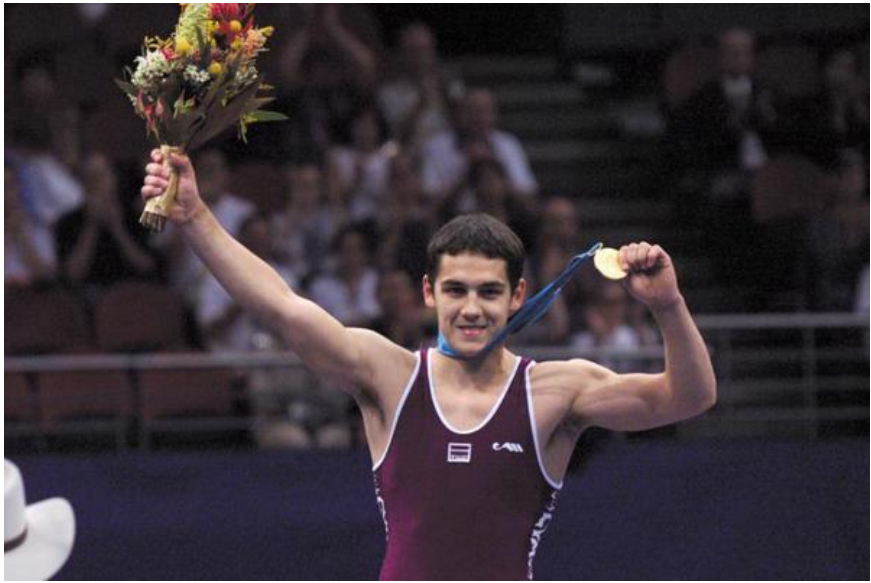
4. Rīcības virziens: *Sports izcilībai – jaunatnes sporta, talantu un augstu sasniegumu sporta attīstība*

- Atbalsts sportistu un izlašu sagatavošanai dalībai augstākā līmeņa sporta sacensībās un naudas balvu reforma
- Profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu finansēšanas modeļa pilnveide, stiprinot atzīto sporta federāciju lomu programmu īstenošanas uzraudzībā, kā arī paaugstinot programmu kvalitāti un efektivitāti
- Nacionālas nozīmes starptautisku sporta pasākumu atbalsts un sasaiste ar tūrismu
- Sistēma augstas klases sportistu atbalstam iekšlietu un aizsardzības resoros, veicinot duālo karjeru sportā
- Profesionālo sportistu darbības tiesiskais regulējums un sociālās aizsardzības aspekti
- Augstas klases sportistu sagatavošanas centru sistēmas tālāka attīstība
- Jauni sportistu atlases kritēriji valsts atbalsta saņemšanai, kā arī sporta stipendiju sistēmas attīstība
- Sporta zinātnes attīstība (tai skaitā Valsts pētījumu programmas sportā īstenošana)
- Sporta integritāte (pasākumi antidopinga jomā un cīņa pret manipulācijām sportā)
- Sporta tehnoloģiju (tai skaitā jauno sportistu izaugsmes novērtēšanai) un e-sporta attīstība

Sporta politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam (5)

Galvenie rezultatīvie rādītāji

Rezultatīvais rādītājs (RR)	2020. gads (bāzes gads)	2024.gads	2027.gads
Vispārējie valdības izdevumi sportam (% no kopējiem vispārējās valdības izdevumiem) (avots: Eurostat)	0,8 (2018)	0,9	1,1
Sporta nozarē nodarbināto īpatsvars (% no kopējā nodarbināto skaita) (avots: Eurostat)	1,1 (2019)	1,2	1,4
Iedzīvotāju īpatsvars (%), kas vismaz 1-2 reizes nedēļā Latvijā nodarbojas ar fiziskām aktivitātēm (avots: Eurobarometer)	28 (2018)	32	35
Iedzīvotāju īpatsvars (%), kas nenodarbojas ar fiziskām aktivitātēm ikdienā (avots: Eurobarometer)	56 (2018)	53	50
Latvijas sportistu skaits, kuri piedalās vasaras olimpiskajās spēlēs (avots: LOK)	34 (2016)	40	50
Latvijas sportistu skaits, kuri piedalās ziemas olimpiskajās spēlēs (avots: LOK)	34 (2018)	40	50
Latvijas paralimpiešu skaits, kuri piedalās vasaras paralimpiskajās spēlēs (avots: LPK)	11 (2016)	15	20
Latvijas paralimpiešu skaits, kuri piedalās ziemas paralimpiskajās spēlēs (avots: LPK)	0 (2018)	1	1
Izglītojamo skaits profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēs, kas apgūst profesionālās ievirzes sporta izglītības programmas (avots: IZM)	42 262	43 500	45 000
Valsts finansēto izglītojamo skaits profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēs, kas apgūst profesionālās ievirzes sporta izglītības programmas	36 645	37 000	37 500
Valsts nozīmes sporta bāzes, kuras saņem dotāciju sporta bāzes saimnieciskās darbības nodrošināšanai (skaits) (avots: IZM)	6	6	10

Izglītības un zinātnes
ministrija

Paldies!

☎ (+371) 67047935

✉ edgars.severs@izm.gov.lv

✉ Vaļņu iela 2, Rīga, LV-1050, Latvija

💻 <http://www.izm.gov.lv/>